

Vejrup Andels Grovwareforretning

Af Poul Willadsen (1987)

Selvstændigheden sættes højt i Vejrup Andels Grovwareforretning. Derfor blev der også sagt pænt nej tak, da tilbudet om at komme med, lå på bordet ved fusionen mellem Kollegerne i Bramming og Gørding til Brammingegnens Andels Grovwareforening.

Hvorfor egentlig slutte sig sammen med andre, når vi har en næsten gældfri forening og samtidig med, at vi råder over det nødvendige produktionsapparat og lagerkapacitet, siger uddeler Peter Jessen, der i godt 25 år har haft den daglige ledelse i VAG.

Han måtte med sin tiltræden i 1963 konstatere at foreningen havde medlemmer nok, men at de handlede andre steder. I hvert fald var omsætningen kun på 300.000 kr., men i de følgende år gik det stærkt opad og nu handles der for små 20 mill. kr. i grovwareforeningen om året. I dag er der omkring 100 medlemmer, hvoraf trefjerdedele bruger foreningen konstant, så VAG har noget at have sin selvstændighed i.

Til gengæld går der ikke af vejen for samarbejde, bl.a. netop med Brammingegnen, dels omkring møder, dels om produktionen til fælles gavn.

Hovedleverandøren af færdig foder er DLG i Esbjerg, men derudover får vi bl.a. fra BAG i Bramming, siger formanden Martin Christensen, Grisbæk.

Tre mand er fast beskæftiget i VAG, der i højsæsonen supplerer med ekstra arbejdskraft. Medlemmerne bor hovedsageligt i Vejrup sogn samt Endrup og Hjortkær.

Men konkurrencen gør, at der af og til gives tilbud til større enkeltkunder, uden for det egentlige lokalområde.

Byggede nyt

Vejrup Andels Grovwareforening blev stiftet i 1905, men de første tyve år vides der meget lidt om, for den første protokol gemmer sig et eller andet sted.

Men det ligger fast, foreningen i 1925 købte en bygning bag Vejrup kro som hjemsted for virket. Men det var først i midt i tresserne, at det begyndte at gå rigtig stærkt. Det hang sammen med mejetærskernes fremkomst og det stigende tørringsbehov.

Samtidigt voksede behovet for plads og med en forventet omsætning på 1,5 mill. kr. fik bestyrelsen bankens tilsagn om lån til byggeri til 225.000,- kr.

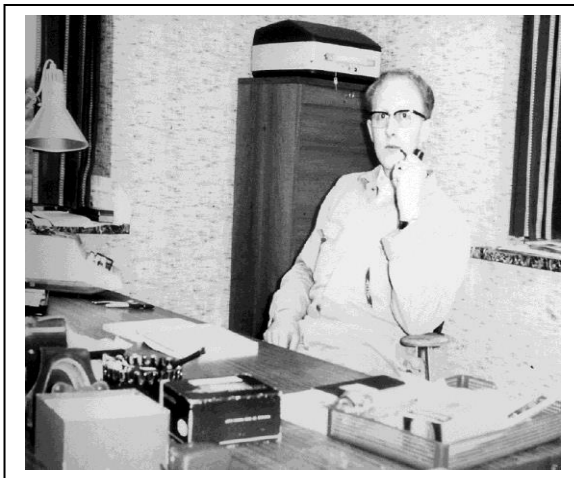
Den første Juli 1965 kunne det nye hjemsted tages i brug i Storegade, hvor der to år senere blev lavet siloanlæg. Senere er der bygget to haller til, nemlig i 1973 til løs korn og i 1977 til løs gødning. Og de 1.600- 1.700 kvm. dækker fortsat behovet.

Men en grovwareforening er ikke længere kun korn, gødning og forderblandinger. Nej, det er en blandet landhandel, der for Vejrups vedkommende ikke bliver mindre blandet af, at der ikke findes en brugsforening i byen. Foreningen har således taget en opgave som formidling af olie og anden brændstof op som bindeled mellem selskab og kunde, noget der bidrager til omsætningen med et par mill. kr. En lille butik i et lokale i foreningens bygningskompleks, omfatter lidt af hvert og gør det ud for en minibrugs, så medlemmerne kan finde en lang række ting der.

Oprindelig var VAG et andelsforetagende, hvor medlemmerne hæftede solidarisk, men generalforsamlingen 1988 betød en vedtægtsændring med omlægning til begrænset ansvar. Faren for at komme til at hæfte for gæld, var nu ikke stor i forvejen.

Strukturudviklingen inden for såvel landbrug som andelsbevægelse har for alvor taget fart. Derfor er der næppe mange der tør sige, at Vejrup Andels Grovwareforening kommer til at opleve sit 100 års jubilæum som selvstændigt foretagende. Men det er heller ikke selvstændighed for selvstændighedens skyld, men det lokale aktiv der lægges vægt på. Så skulle en fusion komme på tale, vil kræfter blive sat ind på at bevare afdelingen intakt.

Poul Willadsen, f. 1952 journalist ved Vestkysten i Bramming siden 1981, fra 1987 redaktør. Har skrevet en række jubilæumsbøger, foruden bøgerne "ikke som de andre" (1982) og "Omkring Alain (1984) om et handicappet barns opvækst. Adr. Søparken 36 Brammking.

Peter Jessen rundede 1 maj 1988 25 års jubilæum som uddeler for Vejrup Andels Grovwareforening. Har hermed da stået i spidsen for en periode hvor omsætningen er 65 dobet.

Peter Jessen fik i 2004 en fortjenstmedalje for lang og tro tjeneste, af Landhusholdningsvæsenet. I sølv (Red)